

ظهو

پرستال جامع علوم انسانی
پروتکل کاه علوم انسانی و تحقیقات فنی

- تداعی معانی (۷) / عمران صلاحی
- چطور در هوا پیما غذا بخوریم / امیراتو اکو / مهندس طغیش بیهودی

قدایی معانی (۷)

عمران صلاحی

۱۱۰

مصاحبة تلفنی

شورای سردیری روزنامه ماه تابان دور میزی نشسته‌اند و دارند متن مصاحبة تلفنی آقای ع. شکرچیان را می‌خوانند:

□ نظر شما درباره خنده چیست؟

- به نظر ما خنده بر هر درد بی درمان دواست.

□ چه نوع خنده‌ای؟

- هر نوع خنده‌ای، مثلًاً ریشخند.

□ می‌گویند آدم وقتی که خنده‌اش می‌گیرد، باد زیر دندانش می‌گیرد. آیا این حرف درست است؟

- بله، درست است. به شرطی که دندان نرم باشد.

□ آدم وقتی می‌خنند باید دندانش معلوم باشد یا نه؟

- بستگی به دندان دارد. اگر دندانش کرم خورده یا افتاده باشد، فقط لبخند می‌زند. اگر مصنوعی هم باشد همینطور است، چون ممکن است دندانش از دهانش بپرس بیرون و کار دستش بدهد. ضمناً به لطیفه هم بستگی دارد. لطیفه باید باب دندان باشد. حتی دندان مصنوعی.

□ شما از چه طرز پردازانی خوشتان می‌آید؟

- از علی شادمانی رفته خندان، تو اینه که این این شخص
همستند که قصلاً ساخته باری نمی‌کند.
اگر دراز مدت هنر خوب دیگری نداشته باشد

- من حرفی ندارم، ولی عبید زاکانی می‌فرماید: این شمع که شب در آنجمن
می‌خندد / ماند به گلی که در چمن می‌خندد...

رئيس شورای سردبیری خودکار قرمز بر می‌دارد و می‌گوید:

- اولاً ما عقیده نداریم که خنده بر هر درد بی درمان دواست، این گریه است که دل آدم
را باز می‌کند. ریشخند را هم تبدیل می‌کنیم به پوزخند، چون ممکن است بعضی‌ها به
ریش بگیرند و توی دردسر یافتیم. دندان مصنوعی را هم عوض می‌کنیم، چون یکنی از
مسنوان دندانش مصنوعی است و ممکن است فکر کنند به او توهین شده است. اگر
افرادی هم که اسم برده شده‌اند باید بخدمت نظر کرد. هن مصاحبه از علی شادمانی و رضا
خندان اسم برده شده. اولی یک مقدار وضعی خراب است، از درمی هم من خوشم
نمی‌آید. به جای آنها بگذارید: سور بجهت و نادر لبخنده. مرتضی شعفی هم عددی
نیست. به جای او بنویسید لطیف مرادی. ترانه بهاری را هم بکنید سرود بهاری. عبید
زاکانی هم مورد دارد. شعر او را بردارید و این بیت صائب را به جایش بگذارید: اختیار
گریه بی اختیارم داده‌اند / غیر مژگان یک سر مو نیست در فرمان من.

حالا مصاحبه تلفنی آقای شکرچیان را با اصلاحات شورای سردبیری در روزنامه ماه
تابان بخوانید و قیافه مصاحبه شونده را در نظر مجسم بفرماید.

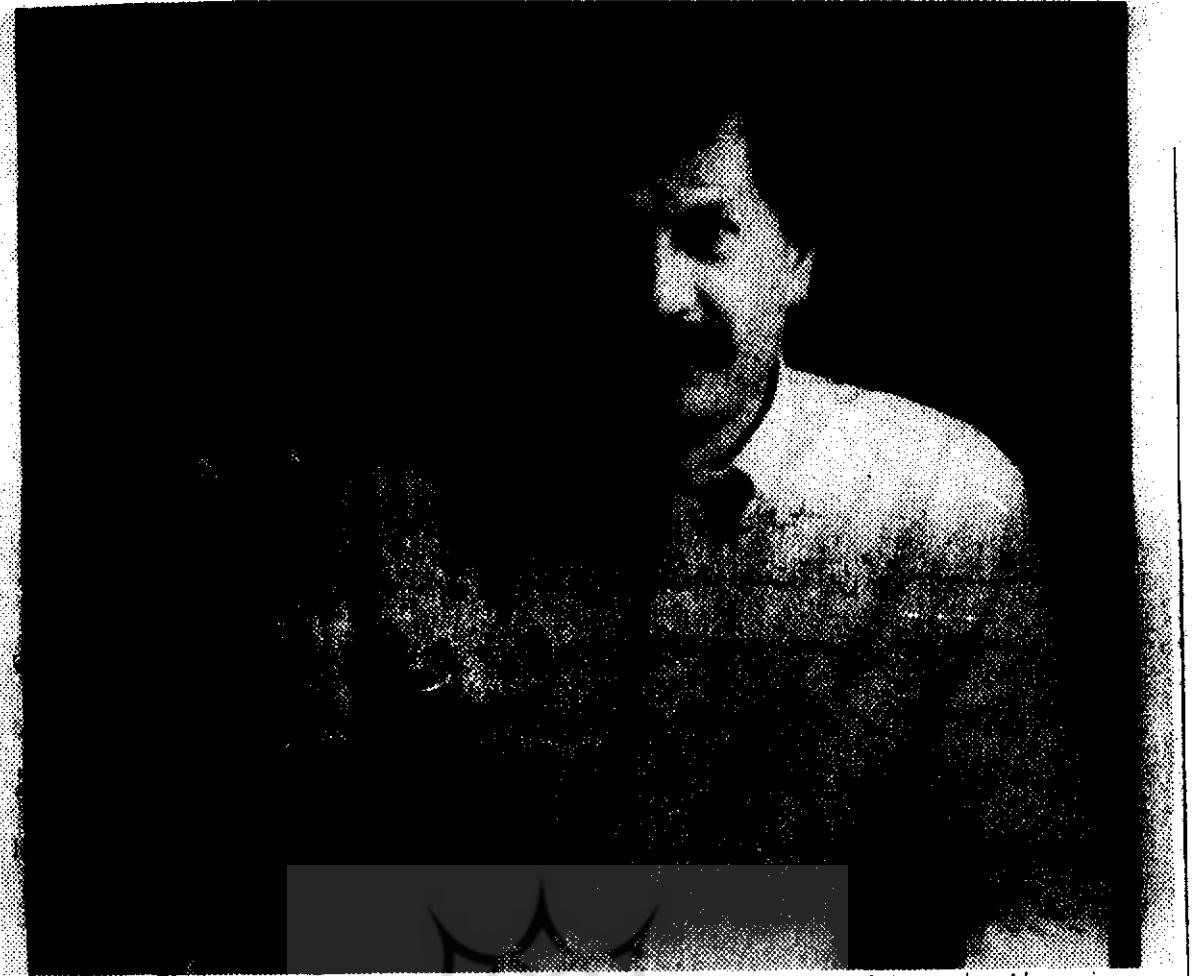
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مسنخ

اگر شورای سردبیری روزنامه یاد شده، عبید را تبدیل به صائب کرده، اقلأً انسانی را
جای انسانی دیگر گذاشته است. گاهی نویسنده‌ای انسان را تبدیل به حشره می‌کند. مثل
کافکا. گاهی هم احتیاج انسان را تبدیل به حیوانات دیگر می‌کند. در این صورت آدم هم
مسنخ می‌شود و هم مسخره. لطفاً مطلب بعدی را بخوانید

شغل شریف

آخر این هم شد شغل؟ رفته‌ایم توی پوست خرس و داریم برای این رستوران تبلیغ
می‌کنیم. لیسانس گرفته‌ایم، خدمت نظام وظیفه را هم انجام داده‌ایم. حالا باید از صبح تا
شب توی گرمای تابستان و سرمای زمستان اینجا بایستیم و بگوییم ناهار حاضر است. در

• عمران صلاحی (عکس از مریم زندی)

۱۱۲

حالی که دل خودمان از گشتنگی قیلی ویلی می‌رود. به فرزندمان گفته‌ایم اگر در مدرسه پرسیدند پدرت چه شغلی دارد، بگویید شغل آزاد، و اگر توضیح بیشتری خواستند، بگویید متخصص امور تغذیه. خوبی این شغل این است که هیچ کس ما را نمی‌بیند و نمی‌شناسد. در حالی که ما می‌توانیم همه را ببینیم و اگر منظره جالبی بود، دیدی هم بزنیم. حقوقی هم که می‌دهند بد نیست. روزی سه هزار تومان. در ماه می‌شود نود هزار تومان، بهتر از حقوق کارمندی است. این شغل در دسرهایی هم دارد. ظهر که بچه‌های شیطان از مدرسه در می‌آیند، به اینجا که می‌رسند، مرا دوره می‌کنند. یکی شان دمب مرا می‌گیرد و من هی دور خودم می‌چرخم که او را بگیرم. بقیه هم هی دست می‌زنند و دم می‌گیرند: خرسو به رقص آوردم - دمبشو به دست آوردم. همین حالا هم دارد صدایشان از دور می‌آید. بهتر است پشتم را به دیوار بچسبانم که بچه‌ها توانند دمب را بگیرند.

تبديلات

در مطلب اول بعضی از افراد تبدیل به بعضی از افراد دیگر شدند، مثل عیید زاکانی که تبدیل به صائب تبریزی شد. در مطلب قبلی هم یک آدم تبدیل به خرس شد. حالا

می‌رویم سراغ تبدیلات دیگر که مربوط به بد خطی نویسنده و بدخوانی حروفچین می‌شود.

در جریده شریقه‌ای اخبار کتاب‌های تازه را می‌خواندیم، دیدیم نوشته‌اند «نادرست» شاهکار «گوته» منتشر شد. هر چه فکر کردیم دیدیم گوته اثری به این نام ندارد و آنچه نادرست است املای خبر است که «فاوست» را «نادرست» نوشته است. البته نادر است روزنامه‌ای که خبر نادرست نداشته باشد. امیدواریم شما هم نادر است و نادرست را با هم قاطع نکنید.

روزنامه‌ای هم در ستون گفت و گوهای تلفنی با مؤلفی مصاحبه کرده بود و از کتاب او پرسیده بود. نام کتاب «هوش سبز» است. اما از اول تا آخر مطلب به جای آن چاپ شده بود «هوش بز»! که البته تقصیر بد خطی نویسنده است. حروفچین هم با خودش فکر کرده است که هوش نمی‌تواند سبز باشد و سبز هم نمی‌تواند هوش داشته باشد. موش هم نمی‌تواند سبز باشد مگر اینکه توی قوطی رنگ افتاده باشد. پس حتماً هوش بز است. چون بز حیوان باهوشی است بموقع می‌تواند خیز بردارد و از جایی به جایی بپرد. حتی اگر دم و دستگاهش به سیم خاردار گیر کند و نتواند کار اجرایی انجام دهد. پس اگر روزی هم دیدید «عقل سرخ» تبدیل شده به «عقل خرس» تعجب نکنید.

منتشر شد:

یادی از دکتر رضا رادمنش
(دبیرکل اسبق حزب توده)

نوشته:

دکتر هوشنگ منتصري

نشر شیرازه